

TWENTE

RESEARCH

Compliance Checks CTB CoronaCheck

29 november 2021

Compliance checks Coronatoegangsbewijs (CTB)

Mystery guest onderzoek, Twente Research, 29 november 2021

Om te onderzoeken hoe controleurs bij activiteiten omgaan met het toelaten van bezoekers tot die activiteiten zijn in november 2021 in totaal 469 compliance checks gedaan bij activiteiten in 40 gemeentes (waaronder de G4) in Nederland. Dit onderzoek vond plaats in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Projectdirectie COVID-19.

Methode

Via deskresearch en veldonderzoek zijn willekeurig locaties geselecteerd die met CTB werken. Hierbij is een verdeling aangehouden van ongeveer 10% sportkantines, 25% binnensport, 25% cultuur en 40% horeca. Deze locaties zijn bezocht door *mystery guests*.

De *mystery guests* hebben de procedure gevolgd die 'gewone bezoekers' ook volgen voor de activiteiten waarbij ze hebben geprobeerd om, met een geprint testbewijs dat niet van hen is, een activiteit te betreden. Tevens zijn andere bezoekers gevraagd om ook checks uit te voeren (met door het onderzoeksteam verstrekte testbewijzen). Daarnaast zijn via observaties en interviews compliance checks uitgevoerd (afhankelijk van de lokale situatie).

De observaties en ervaringen zijn direct na de check genoteerd in een digitale omgeving. Dit betrof leeftijd en geslacht van de *mystery guest*, aanwezigheid van CTB-controle (in de horeca is een gesprek tussen een gastheer / gastvrouw en gast ook als controle beschouwd), leeftijd en ingeschatte leeftijd van de controleur, al dan niet scannen van QR-code en controle van ID-bewijs en uiteindelijke naleving. Deze methode is ontwikkeld in een voortraject bij het EvaluatieTeam CoronaCheck.

De compliance checks zijn gedaan tussen 18 en 28 november.

Activiteiten

De compliance checks vonden plaats bij sportkantines, binnensporten, culturele activiteiten (bioscoop, theater en concert, museum) en horeca (restaurant, café en bar, terras).

De compliance checks vonden plaats in de volgende gemeenten: AA en Hunze, Almelo, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Assen, Bergeijk, Borne, Den Haag, Deventer, Eindhoven, Enschede, Geldrop, Groningen, Heerde, Heeze-Leende, Hellendoorn, Hengelo (O.), Hof van Twente, Hoogeveen, Landgraaf, Leeuwarden, Lelystad, Meppel, Midden-Drenthe, Olst-Wijhe, Raalte, Reusel-De Mierden, Roermond, Rotterdam, Son en Breugel, Staphorst, Tiel, Tilburg, Utrecht, Valkenswaard, Veldhoven, Voorst, Wierden en Zwolle.

Resultaten

Ongeveer 85% van alle bezochte activiteiten hadden CTB-toegangscontrole bij de toegang van de activiteit. Bij een smaldeel van de activiteiten werd de CTB-controle later uitgevoerd, meestal was dit in de horeca wanneer de gasten al aan tafel zaten. Indien er een CTB-toegangscontrole is, dan gebeurt het scannen van de QR-code nagenoeg altijd. Het controleren van het ID-bewijs gebeurt in de praktijk veel minder goed, in ongeveer een kwart van de gevallen wordt het volledige protocol correct nageleefd.

Tabel 1: CTB-controle, ID-controle en naleving per type locatie.

	#	%	CTB-controle			CTB-% (ja)	QR-scan		QR-%	ID-vraag		ID-%		Naleving		Naleving-%
			Ja	Nee	Later		Ja	Nee		Ja	Nee	Ja	Nee			
Totaal	469		388	54	27	82.9%	406	9	96.6%	126	289	26.9%	126	289	26.9%	
Sportkantine	40	9%	33	6	1	82.5%	33	1	82.5%	4	30	10.0%	4	30	10.0%	
Binnensport	106	23%	92	14	0	86.8%	89	3	84.0%	24	68	22.6%	24	68	22.6%	
Cultuur (bioscopen)	57	8%	56	1	0	97.8%	56	0	97.8%	25	13	62.2%	25	13	62.2%	
Cultuur (theater / concert)	27	6%	25	2	0	92.6%	25	0	92.6%	11	14	40.7%	11	14	40.7%	
Cultuur (museum)	48	10%	48	0	0	100.0%	48	0	100.0%	12	36	25.0%	12	36	25.0%	
Horeca (restaurant)	142	30%	115	19	8	81.0%	123	2	85.2%	85	88	24.6%	85	88	24.6%	
Horeca (café / bar)	39	8%	30	4	5	76.9%	32	3	81.1%	14	21	35.9%	14	21	35.9%	
Horeca (terras)	30	6%	19	8	3	63.3%	22	0	73.3%	3	19	10.0%	3	19	10.0%	
Totaal / controle	469		415		(ja + later)		415			415			415			

Zoals ook in Tabel 1 is te zien was de naleving het minst goed in sportkantine en op terrassen (beide 10%), gevolgd door binnensport, restaurants en musea (23-25%), cafés (36%) en theaters (41%). In bioscopen wordt het best nageleefd (62%).

Kenmerken checker

Als gekeken wordt naar kenmerken van de persoon die de toegangscontrole uitvoerde blijken er nagenoeg geen opvallende verschillen te zijn tussen mannen en vrouwen en mensen van verschillende leeftijden. Wel voeren professionals van beveiligingsbedrijven de ID-controle beter uit dan mensen die direct werken bij een bedrijf of activiteit (zie ook Tabel 2). Gemeenten met meer dan 100.000 inwoners leven ook beter na dan kleine en middelgrote gemeenten, met name bij de controle van het ID bewijs.

Tabel 2: CTB-controle, ID-controle en naleving irt kenmerken checker en aantal inwoners gemeente

	#	QR-scan		QR-%	ID-controle			Naleving		
		Ja	Nee		Ja	Nee	%	Ja	Nee	%
Kenmerken checker										
Man	191	187	4	97.9%	57	184	29.8%	57	184	29.8%
Vrouw	226	221	5	97.8%	70	156	31.0%	70	226	31.0%
Totaal/Gemiddeld	417	408	9	97.8%	127	290	30.5%	127	360	30.5%
<20	8	5	3	62.5%	3	5	37.5%	3	5	37.5%
20-29	211	210	1	99.5%	63	148	29.8%	63	210	29.8%
30-39	121	118	3	97.5%	32	89	26.4%	32	89	26.4%
40-49	56	54	2	96.4%	23	35	37.5%	23	35	36.8%
50-59	15	15	0	100.0%	7	8	46.7%	7	8	46.7%
60+	6	6	0	100.0%	1	5	16.7%	1	5	16.7%
Totaal/Gemiddeld	417	408	9	97.8%	127	290	30.5%	126	290	25.9%
Beveiligingsbedrijf	33	32	1	97.0%	15	18	45.5%	15	18	45.5%
Hoort bij event	364	357	7	98.1%	110	254	30.2%	110	254	30.2%
Burger	19	18	1	94.7%	1	18	5.3%	1	18	5.3%
Totaal/Gemiddeld	416	407	9	97.8%	126	290	30.3%	126	290	30.3%
Gemeente <50.000	115	111	4	96.5%	29	86	25.2%	29	86	25.2%
50.000 - 100.000	85	84	1	98.8%	16	69	18.8%	16	69	18.8%
Meer dan 100.000	211	211	0	100.0%	82	133	30.8%	82	133	30.9%
Totaal/Gemiddeld	411	406	5	98.8%	127	288	30.9%	127	288	30.9%

Kwalitatief

Naast de kwantitatieve checks hebben de onderzoekers ook hun ervaringen gedeeld en korte interviews afgenomen met gasten, controleurs en ondernemers. Uit dit aanvullend deel komt het beeld naar voren dat controleurs, in plaats van ID-controle, frequent een aanvullende vraag stelden, bijvoorbeeld 'wat is uw geboortemaand?'. Controleurs en ondernemers geven ook aan dat het controleren van ID-bewijzen veel tijd kost. Een ander punt waar ondernemers en controleurs mee worstelen is hoe ze om moeten gaan met terugkerende gasten (denk aan vaste gasten in de horeca, of sporters die wekelijks gebruik maken van een sportfaciliteit), waarvan ze weten dat ze gevaccineerd zijn. Hierbij komt het ook voor dat gasten hun bewijs van vaccinatie laten zien (gele boekje, of internationale informatie in CTB-app). Met name in de horeca komt het voor dat gasten pas later gecontroleerd worden, wanneer ze al (enige tijd) in een locatie binnen zijn.

Samenvattend

Dit onderzoek laat zien dat de naleving van het doen van de CTB-controle ongeveer 85% is. Het scannen van de QR-code is goed ingeburgerd, maar het controleren van het ID-bewijs laat veel te wensen over. Het stellen van aanvullende vragen, in plaats van ID-controle, is beter dan niets, maar een dergelijke vraag is natuurlijk onvoldoende om te voorkomen dat mensen met een CTB van iemand anders (bijvoorbeeld partner) ergens binnen kunnen komen.

Als het CTB-instrument ingezet blijft worden, dan is de naleving aan de deur een aandachtspunt. Er is nu een werkwijze (aan het) ontstaan die bijgestuurd zou kunnen worden. Om de naleving te verbeteren zouden verschillende handhavingsinstrumenten nuttig kunnen zijn, denk hierbij aan inzetten op (landelijke) communicatie, boetebeleid, directe communicatie met ondernemers, waarschuwingen en systematische controle.

Referentie: Compliance Checks CTB CoronaCheck, aanvulling november (2021). Enschede: Twente Research

Contact: 5 1 2e [@gmail.com](mailto:512e@gmail.com)